

نحوه رسیدگی به دعاوی طاری در
دیوان عدالت اداری

مؤلف

پرستو حسینی

گفتار دوم: نحوه رسیدگی به دعوای جلب

۷۲

نتیجه گیری

۷۸

فهرست منابع

۸۰

www.ketab.ir

چکیده

در حقوق ما، دعاوی طاری به عنوان یکی از استثنائات اصل تغییرناپذیری دادرسی، در ماده ۱۷ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی پیش بینی شده است. به موجب این ماده «هر دعوائی که در اثنای رسیدگی، از طرف خواهان یا خواند یا شخص ثالث یا از طرف متداعین اصلی بر ثالث اقامه شود» خواهی طاری نامیده می شود. «فلسفه تاسیس چنین نهادی در آیین دادرسی مدنی، جلوگیری از صدور آرای متعاض، جلوگیری از تجدید دعوی، صرفه جویی در وقت دادگاه و اصحاب دعوا و است. قواعد عام آیین دادرسی مدنی، باید با توجه به وضع ویژه دیوان عدالت اداری و صلاحیت های خاص آن، در این مراجع به کار گرفته شود بنابراین مقتضای تشریح و تخصیص این قواعد، اولاً: توضیح جلب ثالث، اقامه و انگیزه ها و شرایط آن در قانون آیین دادرسی مدنی است و ثانیاً: باید مختصری در مورد دیوان، صلاحیت ها، مراحل رسیدگی

و مراحل عام حاکم بر آن توضیح داد. بر همین مبنا، در ادامه ابتدا به جلب ثالث و آیین آن در آیین دادرسی مدنی می پردازیم، سپس مختصری در مورد توضیح داده می شود و در پایان جلب ثالث در دیوان عدالت اداری، قواعد و آیین طرح آن را در این مرجع مورد تبیین و تشریح قرار می گیرد.

کلام واژه

آیین دادرسی، سوای طاری، دعوی جلب ثالث، دیوان عدالت اداری

هر چند در مورد دیوان عدالت اداری و صلاحیت های آن، پژوهش های متعددی به رشته تحریر در آمده است اما تا کنون کسی به بررسی مستقل اقامه دعوی جلب ثالث در دیوان نپرداخته است. در واقع، تا زمان تصویب قانون جدید دیوان عدالت اداری، از امکان یا عدم امکان طرح دعوی جلب ثالث سخن به میان نیامده بود. بعد از تصویب این قانون و پیش بینی جلب ثالث نیز قواعد حاکم بر آن، بر روشی شایع نگردیده، از طرف دیگر تا به حال رویه عملی مشخصی در این باره وجود نداشته است. نظر به مراتب فوق و با توجه به اینکه در قانون دیوان عدالت اداری همان قواعد حاکم بر جلب ثالث که در قانون آیین دادرسی مدنی آمده مجری دانسته شده است، اعمال این قواعد با توجه به شرایط و ویژگی های خود دیوان، مسائلی را در پی دارد که تألیف یک تحقیق را در این زمینه ضروری می سازد. در همین

راستا، این کتاب می‌کوشد به طرح مشروح قواعد جلب ثالث را با هدف تبیین ابهامات موجود در قوانین و قواعد مربوط به آن، مورد بررسی قرار دهد.

ب) اهمیت و ضرورت تحقیق

این موضوع یکی از موضوعات خوب در حوزه حقوق عمومی می‌باشد. در این کتاب سعی شده است که به موضوعاتی مانند جلب ثالث در دیوان عدالت اداری، آیین دادرسی اداری در دیوان عدالت اداری، صلاحیت های شعب تشخیص، رسیدگی به دعاوی طاری و... پرداخته شده است. بنابراین ضرورت انجام این چنین تحقیقاتی از آن روست که ما با ارائه راه حل های جدید در حوزه حقوق عمومی، می‌توانیم سهمی هر چند اندک در رشد و بالندگی کشور عزیزمان داشته باشیم.

پ) پرسش های تحقیق

پرسش اصلی: اگر دادخواست جلب ثالث به طرفیت یکی از اصحاب دعوای اصلی تقدیم شود، این موضوع از موارد نقص است؟

پرسش فرعی: جلب ثالث، خود می تواند خواهان یک دعوی اداری باشد؟

ت) فرضیه های تحقیق

فرضیه اصلی: دادخواست جلب ثالث باید به تعداد اصحاب دعوای اصلی و مجلوب ثالث باشد.

فرضیه فرعی: دعوای طاری، مطرح بودن دعوای اصلی بر تأثیر امور اتفاقی آن بر دعوای اصلی است.

ث) پیشینه تحقیق

موضوع رسیدگی به دعاوی طاری در دیوان عدالت اداری، یکی از موضوعات جدید در حوزه ی حقوق عمومی است. هر چند منابعی را که من مورد استفاده قرار داده ام هر کدام قسمتی از این موضوع را به صورت جزئی مورد بررسی قرار داده اند که از جمله ی این منابع می توان به کتاب هایی نظیر «حقوق اداری ایران» نوشته عبدالحمید ابوالحمد، «قانون دیوان عدالت اداری در نظم حقوقی کنونی» نوشته مرتضی نجابت خواه، «آیین دادرسی مدنی» نوشته قدس الله واحدی، اشاره کرد. بدیهی است قوانین عام آیین دادرسی مدنی باید با توجه به وضع ویژه ی دیوان عدالت اداری و صلاحیت ها خاص آن، در این مراجع به کار گرفته شود. بنابراین، مقتضای شرح و تخصیص این قواعد اولاً: توضیح جلب ثالث اهداف و انگیزه ها، ربط آن در آیین دادرسی مدنی است و ثانیاً: باید مغایرتی در مورد دیوان، صلاحیت ها، مراحل رسیدگی و قواعد عام حاکم بر آن توضیح داد

این موضوع یکی از موضوعات جدید در حوزه ی حقوق عمومی است هر چند در مقالات مختلف به صورت جزئی به آن پرداخته شده است اما به دلیل دارا نبودن پیشینه تحقیق نمی توان به نقد آن پرداخت.

ج) روش تحقیق

این تحقیق از نظر روش و از نظر تجزیه تحلیل داده ها، توصیفی تحلیلی است. این تحقیق بر مبنای روش های توصیفی تحلیلی انجام شده است و منطقه مورد مطالعه در این تحقیق، کشور جمهوری اسلامی ایران است. و از ضمن روش جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای می باشد

چ) انگیزه ی تحقیق

انگیزه ی من از انجام این تحقیق، شناخت دعاوی طاری در دوران عدالت اداری و شناساندن آن به مردم، و همچنین بررسی راه های برای بهبود این دهاوی می باشد.

ح) نوآوری تحقیق

فلسفه تأسیس چنین نهادی در آیین دادرسی مدنی، جلوگیری از صدور آرای متعارض، جلوگیری از تجدید دعاوی، صرفه جویی در وقت دادگاه و اصحاب دعوا و.... است. هدف من از انجام این تحقیق، تبیین قواعد طرح یکی از صور ماده ۱۷ قانون آیین دادرسی مدنی، یعنی زمانی که طرفین یا یکی از آنها در دیوان عدالت اداری، علیه الٹی اقامه دعوی می کنند، می باشد.

خ) سازماندهی تحقیق

در این کتاب در فصل اول توضیح جلب ثالث، اهداف و انگیزه ها و شرایط آن در آیین دادرسی مدنی و سپس مختصری در مورد دیوان، صلاحیت ها، مراحل رسیدگی و قواعد حاکم بر آن مورد بررسی قرار می گیرد. در فصل دوم، ابتدا به جلب ثالث و آیین آن در آیین دادرسی مدنی پرداخته می شود، سپس مختصری در مورد دیوان توضیح داده می شود و در پایان جلب

ثالث در دیوان عدالت اداری، قواعد و آیین طرح آن را در این
مرجع، مورد مورد بررسی قرار می دهیم.

www.ketab.ir